

Երիտասարդը ուրախ դեմքով մօտեցաւ, վեր առեց Չալլադի զէնքերը եւ թեթեւ քայլերով դուրս գնաց՝ իր ձին պատրաստել տալու համար:

– Ո՞վ է այդ գեղեցիկ երիտասարդը, – հարցրի Ասլանից նրա բացակայութեան միջոցին:

– Յետոյ կասեմ... պատասխանեց նա: – Դա Թոխմախ-Արթինի քարաւանի հետ է եկել:

– Միթե՞ Թոխմախ-Արթինի քարաւանը այստեղ է:

– Ոչ, մի քանի օր առաջ անցել է այստեղից: Իսկ այդ երիտասարդին թողել էր այստեղ, որ ուղեկցէ մեզ հետ մինչեւ Մուշ:

– Որքա՞ն գեղեցիկ երիտասարդ է, – կրկնեցի ես, – եւ այդ հասակում ճանապարհորդութիւններ է անում:

Ասլանը ուշադրութիւն չդարձրեց իմ ոգեւորութեան վրայ, որ պատճառեց իմ մէջ քնքուշ երիտասարդը, որի ամբողջ կազմածքը, կարծես, սպիտակ մոմից շինուած լինէր: Նա խնդրեց, որ կանչեմ պանդոկի սպասաւորներից մէկին, հաշիւը ստանան:

Սպասաւորի փոխարէն յայտնուեց ինքը հաշի-իսաղը: Նա, երեւի, քնած էր. այնքան շտապեց, որ մոռացաւ իր հագուստը հագնել, եւ այնպէս շապիկով ու տակի ոտաշորով վազեց մեզ մօտ: Տեսնելով նրան, Ասլանը պատողիւրեց ինձ, որ, որքան եւ պահանջելու լինի, վճարեմ եւ ձայնը կտրեմ, իսկ ինքը դուրս եկաւ սենեակից: Նա չկամեցաւ նայել այդ գարշելի մարդու վրայ, որի մէջ՝ բարթի մաքրութեան հետ՝ պակասում էր եւ ամենահասարակ քաղաքավարութիւնը:

Ես վճարեցի նրան սենեակի վարձը, ձիաների կացարանի վարձը, մի խօսքով, ինչ որ սկզբից խոստացել էինք նրան եւ յետոյ հարցրի.

– Էլ ուրիշ ոչինչ չկա՞յ:

– Ինչպէս չկայ, պատռելի պարոն, – պատասխանեց նա ժպտալով, եւ այդ միջոցին նրա ահագին քթի ծակերը ակելի լայնացաւ: – Ինչպէս չկայ, – կրկնեց նա եւ տոնեց ինձ մի պատառ կեղտոտ թղթի կտոր, ակելացնելով, թէ բոլորը մի ըստ միոջէ գրել է տոնել այդ թղթի վրայ:

Ես այժմ նրա համար «պատռելի պարոն» էի դարձել: Նա մի ամբողջ հաշիւ էր շինել, որի ճշտութիւնը եւ անճշտութիւնը քննելու համար ոչ ժամանակ կար եւ ոչ հաճութիւն: Բայց ինձ բարկացրեց մի բան:

– Այդ քրի ամանը ինչո՞ւ էք գրել այստեղ, – հարցրի նրանից: